

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2343

KARAR NO : 2012/1625

DAVACI : Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği
VEKİLİ : Av. Levent BELLİ - Av. Gökhan GÖKÇE
Reşit Galip Caddesi Şairler Sokak 20/2 Gaziosmanpaşa
Çankaya - ANKARA

DAVALI : Sağlık Bakanlığı - ANKARA
TEMSİLCİSİ : Hukuk Müşaviri Mukaddes YALÇIN - Aynı yerde

MÜDAHİL (DAVACI) : İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası
VEKİLİ : Av. Yüksel ESİN - Av. Aylin AYDOĞDU
Fevzi Çakmak Sokak 33/4 Demirtepe - ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından ilaç fiyat değişikliklerine ilişkin olarak alınan Bakanlar Kurulu kararı gereğince Fiyat Değerlendirme Komisyonu'nun beş iş günü içinde toplanması ve yapılacak değerlendirme sonrası oluşacak yeni durumun Global Bütçe rakamlarına yansıtılarak düzeltilmesi talebiyle yapılan başvurunun cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işlemin hukuk aykırı olduğu, yapılan başvuru üzerine Fiyat Değerlendirme Komisyonu'nun toplanmamasının Anayasal ve yasal dayanağının bulunmadığı, güncelleme talebinin yerine getirilmemesinin kamu yararı ile bağdaşmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın; davacı derneğin dava açma ehliyeti bulunmadığı ve Komisyon'un 11.07.2011 tarihinde toplanması sebebiyle konusuz kaldığı ileri sürülerek usulden, dava konusu edilen işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek ise esastan reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 4. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden belirlenen 04.12.2012 tarihinde davacıyı temsilen Av. Levent BELLİ ve- Av. Gökhan GÖKÇE'nin müdahili temsilen Av. Yüksel ESİN ve Av. Aylin AYDOĞDU'nun, davalı idareyi temsilen ise Hukuk Müşaviri Mukaddes YALÇIN'ın geldiği görüldükçe usulüne uygun olarak yapılan duruşmanın ardından dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava; davacı şirket tarafından ilaç fiyat değişikliklerine ilişkin olarak alınan Bakanlar Kurulu kararı gereğince Fiyat Değerlendirme Komisyonu'nun beş iş günü içinde toplanması ve yapılacak değerlendirme sonrası oluşacak yeni durumun Global Bütçe rakamlarına yansıtılarak düzeltilmesi talebiyle yapılan başvurunun cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3/k. maddesinde: "Koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde kullanılan ilaç, aşı, serum ve benzeri biyolojik

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2343

KARAR NO : 2012/1625

maddelerin üretiminin ve kalitesinin teşvik ve temini esas olup, her türlü müstahzar, terkip, madde, malzeme, farmakope mamulleri, kozmetikler ve bunların üretiminde kullanılan ham ve yardımcı maddelerin ithal, ihraç, üretim, dağıtım ve tüketiminin, amaç dışı kullanılmak suretiyle fizik ve psişik bağımlılık yapan veya yapma ihtimali bulunan madde, ilaç, aşı, serum ve benzeri biyolojik maddeler ile diğer terkiplerin kontroluna, murakabesine ve bunların yurt içinde ve yurt dışında ücret karşılığı kalite kontrollerini yaptırmaya, özel mevzuata göre ruhsatlandırma, izin ve fiyat verme işlerini yürütmeye Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilidir.

Özel mevzuatına göre izin veya ruhsat alınmamış ilaç ve terkiplerin üretimi, ithali, satışı ile ruhsat veya izin alınmış dahi olsa ilaç ve terkiplerin bilimsel araştırma amacıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve ilgili kişinin rızası olmadan insan üzerinde kullanımı yasaktır." hükmü yer almaktadır.

Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğin 2. maddesinde dönemsel Avro değeri, fiyat değerlendirme komisyonunca belirlenen ve yeniden tespitine kadar tüm ilaç fiyatlarının hesaplama işlemi de kullanılmak üzere geçerli olacak Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının belirlenen tarihte saat 15:30'da açıklamış olduğu gösterge niteliğindeki Avro döviz satış değeri olarak, dönemsel Avro değeri bandı; alt sınırı dönemsel Avro değeri, üst sınırı ise söz konusu alt sınır değerinin %10 fazlası olan bandı olarak, fiyat değerlendirme komisyonu; Sağlık Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde toplanan, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın birer temsilcisinin katılımı ile oluşturulan komisyon olarak tanımlanmış ve Tebliğin 10. maddesinde: "Bakanlığın koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla ilaçların fiyatlarını değerlendirmek amacıyla "Fiyat Değerlendirme Komisyonu" oluşturulur.

Komisyon, üç ayda bir olağan, gerektiği hâllerde Komisyonunda temsilcisi olan kurumlardan herhangi birinin daveti üzerine olağanüstü toplanarak, ilaç fiyatlarının artırılması, azaltılması ya da aynı kalması yönünde kararlar alır; ilaç fiyatlarının tespitinde kullanılacak olan "dönemsel Avro değeri" ile "dönemsel Avro değer bandını" belirler. Dönemsel Avro değer bandının alt sınırı dönemsel Avro değeri olup, üst sınırı ise söz konusu alt sınır değerinin % 10 fazlasıdır. Dönemsel Avro değer bandının alt sınırının % 5 eksiği ve üst sınırının % 5 fazlası dahil olmak üzere bu aralıktaki kur gerçekleştirmeleri, fiyat değişikliği için gerekçe olamaz. Dönemsel Avro değer bandı alt veya üst sınırını aşan kur gerçekleştirmeleri halinde Bakanlığın daveti üzerine Fiyat Değerlendirme Komisyonu en geç beş işgünü içinde olağanüstü toplanarak ürünlerin fiyatlarını yeniden değerlendirir. Bu toplantıda sonuç alınamaması durumunda en geç 10 iş günü içerisinde yapacağı nihai toplantıda yeni değerler belirlenerek ilan edilir.

Bu Tebliğin yayın tarihinden sonra Komisyonun belirleyeceği fiyat değişiklik yüzdesinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın karar tarihinde yayımladığı güncel Avro değerindeki değişim yüzdesinden farklı olması durumunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın yayımlamış olduğu kurlar arasında komisyonun belirlediği değişiklik oranına en yakın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Avro döviz satış kuru yeni dönemsel Avro değeri olarak seçilir ve bu tarihteki çapraz kurlar dikkate alınır. Seçilen "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Avro değerinin" birden fazla günde tekrar etmesi

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2343

KARAR NO : 2012/1625

durumunda komisyon karar tarihine en yakın tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kuru dikkate alınır.

Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür.

Bakanlık referans fiyattaki değişikliği, fiyat değişimlerini, dönemsel Avro değerini, yeni ürünlerin fiyatlarını, pazarda olmayan ürünleri Genel Müdürlük resmi internet sitesinde ilan eder.

Fiyat Değerlendirme Komisyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge bu Tebliğ'in yürürlük tarihini takip eden 3 ay içerisinde Genel Müdürlük tarafından komisyona temsilci veren kurumların uygun görüşü alınarak güncellenir ve Genel Müdürlük resmi internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girer." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer yandan Beşeri İlaçların Fiyatlandırılmasına Dair Kararın 3. maddesinde ise:"Sağlık Bakanlığının koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla ilaçların fiyatlarını değerlendirmek amacıyla "Fiyat Değerlendirme Komisyonu" oluşturulur. Komisyon, üç ayda bir olağan, gerektiği hâllerde Sağlık Bakanlığının daveti üzerine olağanüstü toplanarak bu Kararın uygulanmasına ilişkin usullerle ilgili veya ilaç fiyatlarının artırılması, azaltılması ya da aynı kalması yönünde kararlar alır; ilaç fiyatlarının tespitinde kullanılacak olan "dönemsel Avro değeri"ni belirler. Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülür.

Resmî Gazetede ilan edilen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Avro döviz satış kurunda "dönemsel Avro değeri"ne göre kesintisiz 30 gün süreyle % 5'i aşan değişiklik olması hâlinde, Sağlık Bakanlığının daveti üzerine Fiyat Değerlendirme Komisyonu olağanüstü toplanır.

İlaçların fiyatlarında ancak Fiyat Değerlendirme Komisyonunca belirlenecek oranlarda artış yapılabilir. Fiyat listesinde yapılacak değişiklikler, yayımlandığı tarihten 45 gün sonra uygulanmaya başlanır. Ancak, fiyat listesine ilave edilen yeni ürünler için bu süre beklenilmez. Firmaların kendi istekleriyle yapılan fiyat düşüşlerinde ise, eczane stoklarında oluşacak kayıpların telafi edileceğinin ilgili firma tarafından taahhüt edilmesi kaydıyla bu süre beklenilmeyebilir." hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı dernek tarafından davacı şirket tarafından ilaç fiyat değişikliklerine ilişkin olarak alınan Bakanlar Kurulu kararı gereğince Fiyat Değerlendirme Komisyonu'nun beş iş günü içinde toplanması ve yapılacak değerlendirme sonrası oluşacak yeni durumun Global Bütçe rakamlarına yansıtılarak düzeltilmesi talebiyle 07.07.2011 tarihinde başvuruda bulunulduğu, bu başvurunun zımnen reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde; Sağlık Bakanlığının koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla ilaçların fiyatlarını değerlendirmek amacıyla "Fiyat Değerlendirme Komisyonu"nın belirli periyotlarda toplanacağı, Resmî Gazetede ilan edilen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Avro döviz satış kurunda "dönemsel Avro değeri"ne göre kesintisiz 30 gün süreyle % 5'i aşan değişiklik olması hâlinde, Sağlık Bakanlığının daveti üzerine olağanüstü toplanması gerektiği, kur gerçekleştirmelerinin Dönemsel Avro değer bandı alt veya üst sınırını aşması halinde beş işgünü içinde yapılacak olağanüstü toplantıda

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2343

KARAR NO : 2012/1625

ürünlerin fiyatlarının yeniden değerlendirileceği ve bu toplantıda sonuç alınamaması durumunda en geç 10 iş günü içerisinde yapılacak nihai toplantıda yeni değerler belirlenerek ilan edileceği hüküm altına alınmıştır.

Tüm bu düzenlemelerle Fiyat Değerlendirme Komisyonun Avro değerinde belirli oranda meydana gelen değişiklik üzerine toplanarak karar alması zorunlu kılınmış diğer bir ifadeyle Avro değerinde meydana gelen değişiklikte karar alınması konusunda Fiyat Değerlendirme Komisyonuna herhangi bir takdir hakkı bırakılmamıştır.

Diğer yandan Fiyat Değerlendirme Komisyonu tarafından dönemsel Avro değerine ilişkin en son güncellemenin 02.04.2009 tarihinde yapıldığı ve bu tarihte Merkez Bankası tarafından belirlenen Avro değerinin 1.9595 TL olduğu görülmektedir.

Buna karşın davacı dernek tarafından davaya konu başvurunun yapıldığı tarih itibarıyla Avro değerinin yaklaşık 2.45 TL olduğu ve bu değer 02.04.2009 tarihinde güncellenen Avro değerinin %10 fazlasına (yaklaşık 2,15 TL) karşılık geldiği ve bu değeri % 5 oranında (yaklaşık 2,26 TL) aşan kur gerçekleştirmeleri durumunda Fiyat Değerlendirme Komisyonu'nun olağanüstü toplanması gerekeceği açıktır.

Davacının dava konusu zımni ret işleminin dayanağı olan başvurusunu ardından Fiyat Değerlendirme Komisyonu 11.07.2011 tarihinde toplanmış ise de bu toplantının ilave bir takım değerlendirmeler yapılmak üzere belirsiz bir tarihe ertelendiği ve karar tarihi itibarıyla uyumsuzluğa ilişkin icrai nitelikte bir kararın alınmadığı görülmektedir.

Bu durumda; Nisan/2009 döneminden bu yana toplanmadığı anlaşılan Fiyat Değerlendirme Komisyonu tarafından, Avro değerinde Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ ve Kararda hüküm altına alınan oranda meydana gelen değişiklik sonrasında emredici nitelikteki mevzuat hükümleri doğrultusunda ilaç fiyatlarına ilişkin karar alınması gerekirken davacı dernek tarafından yapılan başvurunun cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 252,70 TL yargılama gideri ile AAÜT uyarınca belirlenen 1.200,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, müdahil tarafından yapılan 24,45 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak müdahil tarafa verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde taraflara iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 13/12/2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
CİHANGİR CENGİZ
37783

Üye
İSMAİL ÖZTÜRK
101769

Üye
UTKU COŞGUN
101810

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	18,40 TL
Karar Harcı :	18,40 TL
Yd-itiraz Harcı :	87,80 TL
Vekalet Harcı :	3,10 TL
Posta Gideri :	135,00 TL
TOPLAM :	252,70 TL

